GAZETA KRAKOWSKA

Nro 71.

Z KRAKOWA DNIA 4 WRZESNIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 27. Sierpnia.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, w towarzystwie Jego Cesarzowicowskiey Mości Wielkiego Xcia Konstantego, który naprzeciw Niego wyiechał, przybył wczoray około godziny 4 z południa do tey Swoiey stolicy w naypożądańszym stanie zdrowia, i stanął w swoim letnim pałacu w Łazienkach.

W orszaku Nayiaśnieyszego Pana znayduią się JO. Xże Wołkoński, Jenerał Adjutant Cesarski, tudzież Pułkownicy Adjutanci Mansurów i Sołcmka. Przybył także Baron Villié, Doktór N. Pana.

Radosne okrzyki ludu towarzyszyły przybywaiącemu Monarsze, a wieczorem całe miasto, oświecono.

Xże Namiestnik Królewski zaszczycić raczył pod dniem 2 Lipca r. b. P. P. Adama Samuela Kurtz, byłego Kommissarza Fabryk, tytułem Radcy Rękodzielniczego.

Dyrekcyia Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżone zostały fałszywe pięniądze.

1. Pięciozłotówki Polskie z r. 1817 z cyny i bez żadnego posrebrzenia; lubo odlanie samo dość gładko uskutecznione zostało, iednak kolor cyny widocznie różniący się od koloru srebra, brzęk niewłaściwy i lekkość łatwo fałszowanie wykazuią.

2. Złotówka Polska pod r. 1818 również z cyny i bez żadnego posrebrzenia, łatwo mogąca bydź rozpoznana po kolorze tego metallu, po niewłaściwym brzęku, niewydatnem odlaniu w rozmaitych częściach herbu i w literach, wreszcie przez to, iż na okręgu nie ma żadnego nakarbowania.

3. Dziesięciogroszówka Polska z r. 1816 z miedzi, którego kolor żółtawy, w rożnych częściach wypukłych herbu i liter widocznie dostrzegać można. Szyie i głowy orła Rossyyskiego są iak gdyby zalane, nad głowami nie ma żadnych koron, a wielka korona wyżey i pomiędzy mnieyszemi koronami wznosząca się, iest mnieysza iak na dobrych pieniądzach, nie wydatna i niezgrabnie zrobiona.

Wzywa się wszelkie Władze Policyyne i Skarbowe do dawania baczności na kurs wyżey opisanych pieniędzy dla ochronienia Skarbu i publiczności od szkody i ukarania przestępców.

Działo się w Warszawie d. 24 Sierpnia 1822 r.

Dyrektor, Kontroler Jen.
Bieńkowski. *Karol Hoffmann.*

Z Petersburga d. 31 Lipca d. k.

Dnia 29 b. m. Nayiaśnieysza Cesarzowa, Matka, udała się na wyspę, znaiomą pod imieniem Jelagińskiey, gdzie zaięła wspaniały pałac, nowo zreparowany i przeznaczony przez Cesarza Jmci dla Nayiaśnieyszey swey Matki.

Oglądamy teraz w pośrod nas gwardyią Cesarską, która dawne swe zaięła stanowiska. W piątek d. 28, Cesarz Jmć w bliskości Strzelny odprawił przegląd pułków różney broni, ią składaiących. Nayiaśnieyszy Pan korpusom, w obliczu swem różne obroty wykonywaiącym, raczył oświadczyć swe Wysokie zadowolnienie, z piękney ich postawy i dokładnego wykonywania wszystkich poruszeń.

Dnia 29 b. m. przybył tu z Czernichowa woienny Gubernator Małorossyyski Xże Repnin. — Po zimnach, które tam były w Maiu i pierwszych dni Czerwca, nastał czas ciepły. Gospodarze spodziewnią się bardzo pięknego żniwa.

Na podaną do Jego Cesarskiey Mości prośbę, Jenerał Gubernator Noworossyyski Jenerał piechoty Hrabia Lanżeron, uwolniony został do wód za granicę, a sprawowanie Guberniy Noworossyyskich powierzone sprawuiącemu obowiązki Namiestnika Bessarabii Jenerał Porucznikowi Inzów.

Z Paryża d. 17 Sierpnia.

Izba Parów przyięła wczoray uchwalony przez izbę Deputowanych budżet na r. 1823.

Jak tylko nadeszła tu wiadomość o zeyściu z tego świata Margr: Londonderry, spadły teraz papiery, ale zwolna poszły znowu w górę. — "Strata tak wielkiego Męża (wyraża dziennik Sporów) byłaby w każdym czasie bolesną, a na rozpoczęciu wielkich Europeyskich układów iest ciosem, który bieg spraw wstrzymać musi. Dyplomatyczna mądrość i zręczność tego zacnego Ministra, nie są iedynemi przymiotami, które utratę iego czynią dotkliwą. Zmarły Margrabia był od naypotężnieyszych Monarchów, którzy go zaufaniem swoim zaszczycali, dobrze widziany i lubiony. A tak Minister ten był niejako pośrednikiem pomiędzy wszystkiemi Dworami, zwłaszcza gdy Monarchowie osobiście się ziechali. Był razem Nestorem i Ulissesem kongressu, a łagodną mową popierał swoie wnioski. Któż posiadał razem obok politycznej biegłości tyle osobistych korzyści? Któż reprezentować będzie Anglią, którey wpływ iedynie wyrównać może wadze Rossyi? Któż będzie wstanie w Senacie W. Brytanii bronić uchwał kongressu? Smierć pierwszego członka Ministeryium sprawiła niemałe wrażenie wewnątrz Anglii. Z tem wszystkiem Ministeryium to nie zachwiało się tak bardzo iakby kto sądził. „

Dziennik Sternik głosi śmierć Ministra Londonderry tryumfem liberalismu, ponieważ był głównym iego nieprzyiacielem, a arystokracyia w wszystkich kraiach wiele w nim utraciła. — Gazeta Francyi nie radzi tryumfować zawczasu, ponieważ kray, który wydał Pitta, Burka, Londonderry, posiada dosyć mężów, którzy potrafią bronić interessu Europy. Canning, który tak gorliwie bronił prawa Burbonów i nieraz wyrzekł: iż bezpieczeństwo Europy zawisło od losu tego wysokiego Domu, zastąpi pewnie

zmarłego Ministra.

Minister woienny, Xżę Belluny, będąc ciągle chory znaydować się nie może na posiedzeniach rady Ministrów.

Na onegdayszey process i w święto w Niebowzięcia Panny Maryi znaydowała się cała rodzina Królewska, wyiąwszą Xiężną Angouleme, która zasłabła.

D. 14 w wieczor posąg Ludwika XIV. zawieziono 15 końmi pod zasłoną szwadronu żandarmów na plac zwycięztwa.

Uchodzący za Ministrowskie pismo Dziennik Tuluzy, wyraża względem podwoynego przełożenia 40 Deputowanych do Stanów z Barcelony: "Z niechęcią postrzegliśmy, iż Francyia oznaczoną w tych pismach iest iako sprawczyna wszystkich w Hiszpanii buntów, i upoważnionemi na nowo zostaliśmy do oświadczenia, że Francyia nie mięsza się do spraw Hiszpanii, ale umieć będzie zapewnić uszanowanie dla swoich granic i niepodległości, równie iak dopełnić świętych praw gościnności.

Gazeta Francyi donosi, iż na rok przyszły wyyidzie z izby Deputowanych 45 członków z lewey strony, iak n. p. Lafayette, Constant, Manuel, Keratry, St. Aulaire, &c.

Synowie Bertona otrzymali od Ministra spraw wewnętrznych pozwolenie odwiedzenia oyca swoiego w więzieniu.

Kolumbiyski obywatel Echevarria zaprzecza publicznie doniesieniu Monitora, iakoby Viceprezydent tey Rzeplitey, Jenerał Santander, do swoich podpisów dodawał ordery Hiszpańskie, które nosi.

Królewska korweta Koncha pod Porucznikiem Duperrey wyszła d. 11 b. m. z Tulonu na nowe odkrycia na wielkim Oceanie. Z przylądka Dobrey nadziei zwiedzi naprzód Nową Hollandyią.

Z Marsellii odpłynęła d. 12 b. m. ósma wyprawa do Grecyi pod dowodztwem Porucznika Böning z Wiesbaden (złożona z 20 Niemców i 10 Greków) na okręcie S. Jan Chrzciciel. Jest ona ze wszystkich dotąd z tego miasta wyszłych naylepiey uzbroioną.

Spektator donosi z Teheran, że Poseł Angielski przy Dworze Perskim, po żywey rozmowie z Szahem żądał paszportów i wraz z Konsulami odiechał. Goniec Francuzki dodaie: "Podobny postępek byłby nay większym dowodem przyiaźni, który Anglija Porcie daćby mogła, ale iest wątpliwy; ponieważ Anglija nie poświęciłaby dla Turków wielkich swoich w Azyi interesów."

Z Madrytu d. 8 Sierpnia.

Zaburzenia ostatnie tak dalece wpływały na zdrowie Królowey, iż lekarze zupełnego iey wyzdrowienia oczekuią tylko z skutków świerzego powietrza i większey spokoyności, niżeli ią w Madrycie mieć może. Król żądał zatem, aby Dwór przenieść się mógł do St. Ildefonse lub Eskurial; lecz odpowiedziano na to: iż N. Królowa wyiechać może z Madrytu, ale obecność Króla i Infantów iest potrzebna. Jak tylko Królowa dowiedziała się o tey odpowiedzi oświadczyła, iż bez Małżonka swoiego nie opuści stolicy, i zostaie tu dotąd.

Minister spraw wewnętrznych miał iak następuie zdanie swoie wynurzyć: Nadeszła chwila, w którey wszystkie środki są daremne, ieżeli nie będą siłą poparte. Nie idzie rzecz o rozpędzenie iakowey bandy, ale o uśmierzenie powstania 4 prowincyy. W Katalonii iedno tylko miasto Lerida pozostałe Rządowi wierne, reszta prowincyi pod-

niosła rokosz i przywróciła dawny porządek rzeczy.

Wyrokiem Królewskim 85,000 prowincyonalney milicyi powołaney iest do czynney służby, które z woyskiem regularnem stanowi 115,000 działaiących ludzi.

Patryiarcha W. Jałmużnik Królewski odebrał rozkaz, aby się w pałacu nie pokazywał.

Oświadczenia względem nowey pożyczki 13 mill: realów przyymowane będą do 1go Września. Cudzoziemcy okazali się do niey skłonnemi, ale na bardzo trudne warunki.

Jenerał brygady Palarea mianowany iest Jenerałem kapitanem Madrytu.

Xże Infantado, który wygnany był początkowo do Badaioz, prosił o przeniesienie swoiego wygnania do Koruny; ale gdy Rząd na to zezwolił, ociągał się z wyiazdem, aż musiano go napomnieć.

Deputacyia prowincyi Kordowy posłała Jenerałowi Hr. Valdecanes wraz z pałaszem powinszowanie, iż przez podbicie karabinierów gwardyi Królewskiey uratował oyczyznę od woyny domowey.

Czytamy tu teraz podziękowanie do Hiszpanów, którego iak mówią Król nie chciał podpisać. Opiewa one: "Od czasu iak zaprzysiągłem utrzymać konstytucyią, odznaczyliście się mnostwem heroicznych czynów; ale nayiększy daliście dowód wspaniałego waszego postępowania w owem dniu, w którym kilka batalionów mey gwardyi chciało konstytucyyny tron i mądre nasze instytucyie obalić. Postępuycie tak daley, wierni mieszkańcy Madrytu, i brońcie całą siłą nayświętszych praw narodu. Ci, którzy gwardyią moią przekupili, nadaremnie się ukrywaią, potrafię ich wyśledzić i przez szypkie i surowe ukaranie odeymę chętkę innym do knowania podobnych spisków. Jako dobry oyciec nie upatruię zupełnieyszego szczęścia, iak tylko na łonie mych dzieci i to szczęście, którego szczerze pragnę, dopiero w tenczas będzie zupełnem, gdy zobaczę, iż mądre konstytucyyne nasze ustawy bez wstrząśnienia i nieładu panuią. Dołożę wszelkiego starania, aby okrzyk: niech żyie konstytucyia! który z naywiększą przyiemnością zawsze słuchać będę, był hasłem narodu."

Hr. Torrealta, który nieposłuszną gwardyią w Pardo dowodził, przyprowadzony tu został pod mocną zasłoną iako więzień.

Z Lizbony d. 30 Lipca.

Konstytucyyne Stany ukończyły iuż rozwinięcie zasad konstytucyynych w 58 artykułach i zgromadzenie zwyczaynych Stanów nastąpi d. 1 Grudnia r. b. Z oznaczenia 86 mieysc obiorczych okazuie się, iż ludność królestwa Portugalskiego wynosi 3 mill: 26,450 dusz.

Wyrok Iszey instancyi przeciw Jenerałowi de Souza, dowódcy wyprawy do Rio-Janeiro, stanowił, iż odsądzony iest od czci i stopnia, ponieważ przez swoią opieszałość uchybił celu wyprawy. Ostatnia atoli instancyia uchyliła ten wyrok i na wolność wypuścić go zaleciła.

Z Londynu d. 16 Sierpnia.

Nad zwłokami Margr. Londonderry odbył się d. 13 b. m. pośmiertny rewizyyny sąd, i zupełnie potwierdziły się nieszczęsne o iego śmierci okoliczności. Przeciw swoiemu zwyczaiowi zmarły stał się w ostatnich 14 dniach boiaźliwym i niespokoynym; wszędzie zdawało mu się widzieć spisek na swoie życie; nawet Lekarz Bankhead był u niego w podeyrzeniu. Podczas pożegnalnego posłuchania

postrzegł iuż Król w Margrabim pomieszanie zmysłów i z tego powodu pisał do Hr. Liwerpoola. Xiąże Wellington zwrocił także uwagę iego lekarza. Podczas ostatniey uczty Ministrów wyrazy Margrabi wzbudziły zadziwienie, a w Palmall osobliwsze iego poruszenia ściągnęły uwagę przechodzących. N. Król był wprawdzie pierwszą osobą, który postrzegł stan umysłu Margrabi, ale w dwugodzinney rozmowie widział go znowu przytomnym; dopiero przy pożegnaniu ponowiło się iego obłąkanie i Monarcha wyraził Xciu Wellington swoią w tey mierze obawę. — Po ścisłym badaniu domowników Margrabi i Lekarza Bankhead, i po półgodzinnem naradzeniu sąd pośmiertny ogłosił przy otwartych drzwiach wyrok następuiącey osnowy: "że zacny Margr: Londonderry d. 12 Sierpnia zmarły, od niejakiego czasu przed śmiercią zapadł na znaczne pomieszanie zmysłow, że w skutku tey choroby powyższego dnia nożykiem zrobił sobie na lewey stronie szyi na cal długą, a na pół cala głęboką ranę, na którą zaraz umarł, i że nikt, oprócz niego, nie przyczynił się do iego śmierci.„ Sędziom przysięgłym złożony także był list Xcia Wellingtona pod d. 9 Sierpnia do Lekarza Bankhead, w którym wyraził obawę swoię względem postrzeżonego w Margr: pomieszania zmysłów.

Przez nieobecność Króla odwlecze się nowe urządzenie Ministeryium. Lord Grenville i Canning maią wniyść znowu do Ministeryium, a Lorda Harrowby przeznaczaią na kongres.

List z Edinburga pod d. 14 donosi, że okręt na którym Król płynie, pokazał się z rana przed Leith, i że władze i mieszkańcy sądzili, iz Król na ląd wysiędzie i zebrali się nad brzeg; ale dla niepogody nie mógł J. K. M. wysiąść. Nazaiutrz rano odebrał wiadomość o śmierci Ministra swoiego.

Do zabaw w Szkocyi na przyiazd Króla czynione są przygotowania lubo nie z takim hałasem, iak w r. z. w Irlandyi, sądzić iednak można, iż pomimo braku obszernych sal, będą dosyć okazałe. Nie będzie tam na osobliwościach zbywać. N. p. Celtycka kompaniia składaiąca się z samych górali, z których każdy w kraiowym będzie ubiorze. Jenerał Graham Stirley dowodzi w prawdzie tą kompaniią, ale ona nie ma nic woyskowego i przeznaczoną tylko iest po [illegible] czas pobytu Króla do strzeżenia pomników niepodległości Szkocyi. — Do dać się maiącego przez Parów balu, ieden tylko Xże Rozbourgh odmówił składki.

Hr. Portsmouth uwieziony został od swey żony z Edinburga do Londynu. Uwodcą iest P. Fellowes, brat hrabiego i dziedzic, ieżeliby bezdzietnym umarł. Chciał on oddawna wyrobić na niego kuratelę, i teraz dla tego zapewne go uwiozł, że żona iego ma bydź brzemienną.

Wystawić sobie można iak wielki iest ruch handlu w Anglii, gdy z iednego miasta Liwerpoola podług urzędowego doniesienia w iednym roku od 24 Czerwca 1821 do 1822 wyszło z portu 1186 okrętów, niosących 892,902 beczek ładunku. Portowa opłata wynosiła do 102,000 Fs.

Zwłoki Margr: Londonderry pochowane zostaną d. 19 b. m. w Opactwie Westminsterskiem, a dotąd wystawione są w Londynie na widok publiczny. Zasmucona wdowa dotąd nie chce się z nikim widzieć.

Listy z Sztokolmu donoszą, iż Król Szwedzki uznał niepodległość Rzpltey Kolumbiyskiey.

Poseł Francuzki przy Ziednoczonych Stanach przed swoim z Wasingtonu wyazdem, oddał Rządowi w imieniu Monarchy swoiego paradny exemplarz dzieła: *Iconographie Grecque & Romaine.*

Odbieraiąc potwierdzenie wiadomości, że Quito znayduie się w ręku Kolumbiyskiego woyska, dowiaduiemy się oraz z Limy pod d. 10 Maia, że Hiszpański Jenerał Laserna na czele 10,000 ludzi rozpoczął działania przeciw powstańcom i onych pod Pisko na głowę pobił i Pisko opanował. Powstańcy utracili 2000 ludzi w zabitych, ranionych i poymanych. Pisko zostało przez woysko Królewskie złupione.

Z Rzymu d. 3 Sierpnia.

Podczas sporów względem bilu Pana Canning przypuszczaiącego Katolickich Parów do izby wyższey Parlamentu, poważył się ieden z członków powiedzieć: że teraźnieyszy Papież iest nietolerowny, ponieważ grobom Ewanielickim w Rzymie odmówił opieki, którą im iego poprzednicy zapewnili. Gazeta Rzymska zbiiaiąc to obwinienie, mówi: że wszyscy Papieże nic dotąd więcey nie uczynili, iak, iż Ewanielikom pozwolili chować swoich umarłych na *Campo Testaccio*, że teraz panuiący Papież nietylko to pozwolenie potwierdził, ale byłby nawet Ewanielikom dozwolił część *Campo Testaccio* obwieść murem na swóy cmentarz, gdyby akademiia kunsztów S. Łukasza i inne instytuta trudniące się zachowaniem zabytków starożytnosci, nie były uczyniły przełożenia, iż tak mur, iako też drzewa, któremi Ewanielicy groby swoie obsadzać zwykli, zasłonią zupełnie widok piramidy Kaja Cesta, naywspanialszego pomnika dawnego Rzymu, który na przeciwko tego cmentarza stoi. Nie wstrzymała wszelako ta okoliczność Jego Świątobliwości od dozwolenia Ewanielikom obmurowanego cmentarza, rozkazał nawet aby nie na przeciwko rzeczoney piramidy, ale obok i o kilka tylko kroków od teraźnieyszego kosztem Rządu obmurowany był cmentarz dla Ewanielików. Takie wyłuszczenie rzeczy zdaie się bydź dostatecznym na zbicie twierdzenia wzmiankowanego parlamentowego mówcy.

Z Altony d. 19 Sierpnia.

Xże Chrystyian Duński i iego Małżonka i Xże Fryderyk Karol opuścili dziś o godzinie 2 z południa miasto nasze. Przed wyiazdem dozwolili pożegnać się władzom tuteyszym. Dziś nocować będą w Jtzehoe, a iutro w Louisenlund,

Z Augszburga d. 10 Sierpnia.

Kanonik Stark uważał wczorayszey nocy trzeciego w tym roku widzialnego kometę w średnim zakrzywieniu północnego smoka. Powiększał się, lecz pokazał się bez ogona i iądro iego zakrywała gruba mgła.

Podczas tegorocznego święta Bożego Ciała nawet Ewanielicy tuteysi pozamykane mieli swoie sklepy i warsztaty i święcili ten dzień iak własne święto. Wywięzuiąc się Katolicy za tę względność, obchodzili także z niemi ich święto rocznicy zawarcia Westfalskiego pokoiu, zapewniaiącego im wolne wyznanie, które zawsze d. 8 Sierpnia obchodzą.

Z Hanoweru d. 16 Sierpnia.

Przybyły tu z Berlina kapelan Angielskiego poselstwa ochrzcił dziś nowo urodzoną córkę Xięcia Kambridge, która

otrzymała imiona: Augusta Karolina Elżbieta Maryia Zofiia Ludwika.

Liczba kąpiących się gości w Norderney wynosiła d. 3 Sierpnia 325 osób.

Z Stambułu d. 25 Lipca.

Nowo mianowani Hospodarowie (albo iak Grecy mowią cienie Xiążąt) Multan i Wołoszczyzny, dla uniknienia zaburzeń nie otrzymaią tu, ale w Adryianopolu znaki swey godności. Słychać, iż 2000 woyska Tureckiego służyć im będzie za gwardyią. (Dawniey gwardyia tych Xiążąt składała się z Chrześciiańskich Arnautów.) Zaden Grek nie może tu bydź agentem, ale urząd ten zastępować musi Turek. Przed kilku dniami odebrała Porta wydany płynącym pod banderą Francuzką do Odessy okrętom ferman, pod pozorem, iż wielu Francuzów wspiera powstańców w Morei. Poseł Francuzki, P. Latour-Maubourg, nadaremnie starał się dotąd o cofnienie tego postanowienia.

Janczarowie powstnią właściwie przeciw przeważaiącemu w Dywanie stronnictwu, na którego czele znayduie się Haleb-Effendy i powodować się daie obcym Ministrom; Janczarowie chcą bowiem woyny. Jeżeli dotąd nie podnieśli otwarcie rokoszu, przypisać to iedynie należy Jbrahamowi Baszy, dowodzącemu stoiącemi pod Buiukdere Azyianami, z któremi łączą się stoiący pod Skutary Azyianie. Z tego powodu myśleć nie można o oddaleniu ztąd woysk Azyiatyckich.

(List kupiecki wyraża: Dowiaduiemy się z pewnego źródła, iż Grecy pod Zituni niedaleko Termopilów odnieśli nad Churszydem Baszą wielkie zwycięztwo. W śród bitwy gwardyia Churszyda z Albańczyków złożona, oderwać się od niego miała, przez co zrobił się w iego woysku wielki nieład. Porta głosi przeciwnie i usiłuie osłabić wrażenie iakie ten wypadek czyni. Flotta Turecka nie może się ieszcze po ostatniey klęsce pokrzepić i stoi w porcie Olivetto.

Z Zemlina d. 9 Sierpnia.

Podług doniesień, które wczoray przez Belgrad nadeszły, Grecy pod Patrassig między Larissą i Saloną odnieśli d. 8 Lipca ważne zwycięztwo. Listy z Bitogliia, które miasto ranionemi Turkami zapełnione było, donoszą pod d. 20 Lipca, że trzech Baszów, pomiędzy którenu okrutny Dram-Ali, dostali się z 11,000 Turkami w niewolę Greków, a liczba zabitych ma bydź daleko większa. Grekami dowodzili Jenerałowie Jpsylanty, Normann i Bozaris. Waleczny Odysseusz poległ. (*)

Od granic Włoskich d. 7 Sierpnia.

List iednego z Greków w Ankonie zawiera: „Zbiegłe do Tryiestu celnieysze rodziny z Scio, odebrały nagle rozkaz do opuszczenia kraiów Austryiackich; przybyły tu i Pius VII. rozkazał nieszczęśliwe te rodziny gościnnie przyiąć. Po wzięciu Aten przez Greków panteon poświęcony został na kościoł Nayświętszey Panny Matki Boskiey, którey obraz zaiął w nim odwieczne mieysce Palady. Swiątenie Erechteusza i wieńcem różowym przyozdobionego Bożka Pan zamienione także zostały na kościoły, a słupce ich służą tymczasowo za ołtarze,

---

(*) Podług iedney z Petersburgskich gazet Odysseusz był synem iednego z starych towarzyszów oręża Ali Baszy Janiny i służył nawet pod nim. Odbył nauki we Włoszech, był wstrzemięźliwy i posiadał w wysokiem stopniu talent poznawania zdatności ludzi.

przy których czynione są codziennie ofiary o nasze wybawienie. Postanowiono, aby w mieyscu pantenonu, gdzie Paweł S. naypierwey obiawił ludom nieznaiomego Boga; wiecznemi czasy obchodzona była d. 15 Sierpnia uroczystość Nayświętszey Panny Maryi, pod którey opiekę oddano Ateny. Ogrody Platońskiey akademii, które dotąd były własnością woiewody, służyć maią na uposażenie Heteryi (towarzystwa przyiaciół muz) która iako naukowy zakład istniała iuż od kilku lat, ale niemiała żadnych dochodów. — Senat Koryntski napomina młodych Greków, którzy uczą się we Francyi i Niemczech, aby przykładali się iak naybardziey do nauk, ponieważ oyczyzna potrzebować będzie uczonych mężów, a woiowników ma teraz podostatkiem. Admiralicyia na Hydra czyni przygotowania do zbudowania w zimie kilkonastu fregat.„

Podług listów z Argos do d. 22 Lipca Amerykańska fregata Konstytucyia wysadziła w Czerwcu na wyspę Hydra ajenta Ziednoczonych Stanów północney Ameryki, który udał się zaraz do Koryntu i d. 16 Lipca zawarł traktat, mocą którego Grecy ustąpić mieli Ziednoczonem Stanom wyspę Milo z portem na Archipelagu na 20 lat i otrzymali za to znaczną kwotę pieniędzy i broń wszelkiego gatunku.

Spektator Smirneński pisze: że dwie Greckie barki, które flottę Kapitana Baszy zapaliły, miały przygotowane po iedney wielkiey baryłce prochu, któremi w przypadku napadu wielkiego okrętu, byłyby ten razem z swoią barką na powietrze wysadziły. Grecy wysiedli tylko na Scio dla dopomożenia do ucieczki mieszkańcom wsi Mastyxowych, których dowódca Turecki nadaremnie usiłował zasłonić przeciw wściekłości swoich współwierców. Wielu z uprowadzonych Greków zwrócili Turcy, wyiąwszy młode dziewczęta. Jednemu Turkowi, który trzy dziewczęta, których mu nie dozwolono uprowadzić, zamordował, rozkazał Basza nos i uszy pourzynać. — Na Scio grassuie morowe powietrze.

Naypierwsze podeyrzenie o Mehemed Ali Baszy, Vicekrólu Egipskim, wzbudziły w Stambule znalezionego pomiędzy papierami Ali Baszy Janiny iego listy. Od niejakiego czasu miała Porta plan przeniesienia tego Vicekróla na Baszę Morei, iuż to, że tęgość iego potrafi tę prowincyią Porcie zwrócić, iuż dla oddalenia go z poteżnego baszowstwa Egipskiego. Jak tylko rozeszła się w Kairze wieść o przeniesieniu Mehmed Ali, nastąpiło wielkie poruszenie ludu, które o mało nie zamieniło się na bunt. Wielu sądziło, iż poruszenie to zrządzili ajenci samego Baszy. Gdy Porta dowiedziała się, że Mehemed Ali nie iest skłonny do opuszczenia Egiptu, odstąpiła od swoiego planu. Dla uzyskania go zaś dla siebie przeciw Grekom przydała mu baszowstwo Cypru. Mehemed z swey strony dostawił do rozrządzenia Porty 12,000 lądowego woyska i eskadrę swoią. Oprócz tego obowiązał się trzymania na wodzy Wehabitów w Arabii.

Powstanie żołnierzy Egipskich d. 2 Czerwca na wyspie Cypru zdaie się, że tamteyszy Konsul Francuzki Mechain uśmierzył. Złupiwszy bez różnicy Greckie i Tureckie wsie, weszli do Larnicy gdzie okrętowy Kapitan Francuzki Rigny naypierwszy wstrzymał ich zapęd. P. Mechain rozmówił się potem z Egipskiemi dowódcami, i przez odesłanie kilku set nayniespokoynieyszych żołnierzy spokoyność przywróconą została.

Oprócz okrętów i ludzi rachuią, że Porta przez śmiały obrót Greków poniosła szkody w flocie do 18 milii piastrów Tureckich (ieden 3 Złp.)

DODATEK
DO Nro 71.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 4 WRZESNIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu.

Postanowiwszy zaiąć na otworzenie ulicy Szerokiey w Mieście Krakowie Dom pod L. 76 przy ulicy dopiero wspomnioney położony; a własnością funduszową Zgromadzenia XX. Dominikanów Krakowskich będący; polecił następnie w duchu Ustawy Seymowey w dniu 19 Grudnia 1821 r. zapadley, a mianowicie Art: 5 Assessorowi prawnemu przy Senacie będącemu, popieranie imieniem Rządu przed Trybunałem I. Instancyi i wyiednanie taxy Sadowey Domu, zaiąć się na użytek publiczney maiącego, wedle form, Kodexem postępowania wskazanych. Co również Senat Dziennikiem Rządowym i Gazetą kraiową po trzykroć ogłosić rozkazał.

W Krakowie d. 9 Sierpnia 1822.

Wodzicki.

Darowski.

Z Wiednia d. 26 Sierpnia.

Król. Francuzki Poseł przy Dworze tuteyszym, Margr: Caraman, obchodził wczoray świetnym obiadem przy muzyce imieniny Monarchy swoiego, na którym znaydowali się obecni tu Ministrowie stanu, pierwsi urzędnicy Dworu, ienerałowie, całe dyplomatyczne ciało i obecni tu Kawalerowie orderu S. Ludwika.

Podług doniesień z Tryiestu pod d. 19 Sierpnia przybyły dnia tego Austryiacki okręt z Smirny, napotkał d. 31 Lipca flottę Turecką, która w połowie Lipca opuściła stanowisko pod Tenedos, w liczbie około 80 żaglów, pomiędzy któremi 12 liniiowych okrętów i fregat, w wodach pod Patras.

Z Budy piszą, że J. Cesarzowicowska M. Arcyxiąże Ferdynand, naczelny Wódz w Węgrzech, powrócił tam w pożądanym stanie zdrowia d. 17 b. m.

Z Hagi d. 20 Sierpnia.

Hr. Lilla, kanonik katedralny Medyiolański, znayduie się od kilku dni w mieście naszem.

Druga izba Stanów ienaralnych przyięła proiekt do ustawy względem wchodowego, wywozowego i przechodowego cła. Taż izba przyięła większością 139 głosów przeciw 23 proiekt względem oddania J. K. Mci dóbr niektórych.

Gazety Bruxelskie piszą, iż Xże Brunświcki, który d. 27 Października doydzie do lat, nie obeymie zaraz rządów, ale w przód z Bruchsal, gdzie teraz bawi, przedsięweźmie przez Tagernsee podróż do Wiednia.

Z Drezna d. 22 Sierpnia.

Arcyxiąże Austryiacki Franciszek

Karol wyiechał d. 19 b. m. z Pilnic na powrot do Töplitz.

Z Frankfortu d. 20 Sierpnia.

D. 17 b. m. szukano tu bardzo Austryiackiey monety i wiele za nią papierów sprzedano.

Bawiący tu Anglicy sądzą, iż Król na mieysce zmarłego Margr. Londonderry obierze Ministrem spraw zagranicznych Xcia Wellingtona.

Baron Humbold, który służył dawniey w Angielskim legionie Niemieckim, a teraz obieżdża południowe Niemce, dla uięcia umysłów za Grekami, znaydował się tu niedawno. Mówią, iż iego usiłowania nie są prożne. W przeszłym tygodniu znaydowało się tu także dwóch wysłańców Greckich. Przybyli tu z Wiednia i udaią się do Anglii, dla uwiadomienia licznych i potężnych przyiacioł, których tam sprawa ich oyczyzny znalazła, o prawdziwem położeniu rzeczy i nadania ich wsparciu stosownego kierunku.

Hr. Schonen (Królewic Następca tronu Szwedzkiego) udał się przez Wetzlar i Aszaffenburg do Wircburga, gdzie d. 20 przyymie go Królewic Następca tronu Bawarskiego.

Z Szwaycaryi d. 17 Sierpnia.

Seym ligi uchwalił d. 8 b. m. zwinięcie pułków Szwaycarskich w służbie Hiszpańskiey zostaiących. Na prośbę kantonów Ury, Szwic i Glarus przyrzekł poprzeć ich pretensyią do Rządu Neapolitańskiego o 194,543 dukatów z powodu oddalonych z służby Neapolitańskiey w r. 1787 woysk Szwaycarskich.

W Freyburgu zaprowadzono nowe urządzenie względem pogrzebów, które zmnieyszyło znacznie dotychczasowe koszta pogrzebowe.

Z Sztokolmu d. 16 Sierpnia.

Onegday powrocił tu Król z Drottingholm. Pułkownik Tersmeden przybył tu w 8 dniach gońcem z Amsterdamu od Królewica Następcy tronu.

W południowey Norwegii mizerne są tego lata urodzaie, ale w północney, a mianowicie w okolicach Bergen i Drontheim, dosyć dobre. Zimowy i wiosienny połów ryb nie był w tym roku obfity

Z Strasburga d. 15 Sierpnia.

Sąd w Kolmar doszedł, iż w Belfort uknowany był spisek, który miał w nocy d. 1 lub 2 Stycznia r. b. wybuchnąć, ale uskutecznieniu iego przeszkodziły okoliczności, które nie zależały od spiskowych. Żaden z 23 obecnych oskarżonych nie był ani iego sprawcą, ani uczestnikiem. Czterech z nich, to iest: Pułkownik Pailhes, Porucznik Dublar, Guinand z Paryża i Podofficer Tellier przekonani, iż o tym spisku wiedzieli, a niedonieśli, skazanemi zostali na 5cioletnie więzienie i zapłacenie, nieodwołuiąc się ieden do drugiego, znacznych kosztów prawnych. Kara ta nie iest kryminalną, ale tylko policyyną. Reszta 19 oskarżonych zostali za niewinnych uznanemi. Przeciw zbiegłym spiskowym zapadły zaoczne wyroki.

Jeden z sławnych tuteyszych patronów odkazał domowi obłąkanych 100,000 Fr. z dodatkiem: "Otrzymałem ie od szalonych, szalonym ie zwracam.,,

Od granic Rossyyskich d. 16. Sierpnia.

Na mieysce przybyłego z północney Ameryki Rossyyskiego Posła, Pana Politika, uda się Pan Thuyl, dotychczasowy Poseł w Lizbonie, do Wasingtona.

Jedno z pism publicznych donosi; że gdy kapitani kilkunastu stoiących w Odessie kupieckich okrętów Greckich, dowiedzieli się o odpłynieniu z Stambułu trzeciey wyprawy, i że port tamteyszy ogołocony iest z woiennych okrętów, powzięli śmiałą myśl udania się do Stambułu i zapalenia tamteyszego arsenału; ale Gubernator nie dozwolił im odpłynąć.

Z Wincencyi d. 29 Lipca.

Miasto nasze posiada Głowę S. Felixa, Męczennika i Ciało S. Fortunata. Dla odświeżenia ostygłego w ostatnich czasach uszanowania tych Relikwiy, naznaczony niedawno został trzechdniowy odpust, który z wielkiem zbudowaniem obchodzony był od wiernych.

Z Neapolu d. 31 Lipca.

Ciepłomierz pokazuie tu ciągle 25 stopni ciepła. W Kapitanata iest daleko większy upał. — Wezuwiusz wypuszcza ciągle dym, który od kilku dni zamienił się na czerwonawy. — W Potenza, Cotrone, Umbriatico, Belweder w Kalabryi i Ankonie czuć się dało w z. m. trzęsienie ziemi.

Dnia 2 i 3 Września 1822.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Sorte	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	17 —	16 —	15 —	14 —
— Żyta	14 13	— —	12 —	11 —
— Jęczmienia	10 —	9 —	8 —	— —
— Owsa	6 —	5 15	5 —	— —
— Jagieł	24 —	23 —	22 —	21 —
— Grochu	14 —	13 —	12 —	11 —
— Rzepaku	13 —	12 —	11 —	— —

W Gdańsku dnia 24 Sierpnia.
Łaszt 30 korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	540	do	760.
Żyta	—	—	420	—	460.
Jęczmienia	—	—	280	—	320.
Owsa	—	—	260	—	280
Grochu	—	—	360	—	400.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 2 Wrzenia.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant	Złp.	20	gr. 15
— detto Cesarski . . .	—	20	— 6
Fryd. Pruskie	—	36	— —
Luidor	—	37	— —
zoto frankowy	—	33	— —
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	238	— —
Złoty ryński Szeinami .	—	1	— 22

DONIESIENIA.

Z mocy polecenia Trybunału I Instancyi d. d. 26 Sierpnia r. b. do Liczby 3273, ruchomości po niegdy Eleonorze Wierzyńskiey pozostałe, iako to: sreberka, suknie, meble i narzędzia, sprzedane zostaną przez publiczną licytacyą w Kamienicy przy Ulicy Floryańskiey pod Liczbą 534 w dniu 9 Wrześmia r. b. o godzinie 9 ranney odbyć się maiącą. — W Krakowie d. 2 Wrzesnia 1822 r.

Antoni Małakiewicz, Notaryusz.

Podpisany Komornik Sądowy wszech Instancyi Kraiu tuteyszego, uwiadomia szanowną Publiczność, iż dnia 10 Września r. b. 1822 o godzinie 9ty ranney, a o 3ci z południa w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey w Domu pod Nrem 26 i 27, to iest: w Kancelaryi podpisanego Komornika odbędzie się sprzedarz przez publiczną licytacyią w drodze exekucyi sądowey zaiętych sreber różnych, iako to: lichtarzy żerandole zwanych, lichtarzy stołowych większych i mnieyszych, puszek i pudełek

z numizmatami złotemi na wierzchu w nie wprawionemi, cukiernicy, ram do toalety służących i t. p. kosztowności. — Poczem nastąpi licytacyia różney garderoby, surdutów, kontuszów, pasów kosztownych, tudzież obrazów, bryczki i t. p. Chęć licytowania maiących na oznaczony czas i mieysce zgotowemi zaprasza pieniądzmi. — W Krakowie dnia 20 Sierpnia 1822 r.

T. Jarzyński, Kom. Sąd.

Maiący do sprzedania Wapno, Cegłę i Szląskie Węgle, w Cegielni Ur. JP. Kraiewskiego w Kazimierzu pod Nr. 36, oświadczam, Szanownym Obywatelom potrzebuiącym takowych Effektów, iż 1000 Cegły dużey miary w dobrym gatunku można mieć z odwozem sprzedaiącego za Zlp. 34, 1000 Cegły sklepowka zwaney podobnież z odwozem za Zlp. 30. Korzec skalistego Wapna dobrego gatunku i miary sprawiedliwey z odwozem po Zlp. 1 gr. 21. — Korzec Szląskiego Węgla bez miału po Zlp. 2. — Ktoby sobie życzył wyrażonych nabydź Effektów każdodziennie takowych dostać może w Cegielni wyżey wyrażoney u podpisanego. — W Krakowie d. 15 Sierpnia 1822 r.

Ferdynand Giel.

Kasper Poler, mieszkaiący w ulicy Sławkowskiey pod Nr. 401 uwiadomia życzących stołować się miesięcznie, iż takowe stołowanie znaleść u niego mogą za pomierną cenę, płacąc przodem za każdy miesiąc.

Pisarz Trybunału I Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie do wiadomości publiczney, że Pan Tomasz Jarzyński, Komornik przy Sądach tuteyszych uskutecznił d. 13 Sierpnia 1822 r. zaięcie Domu w Krakowie Okręgu I Gminie II przy ulicy Gołębiey pod L. 253 między domami sąsiedzkiemi JW. Floryiana Straszewskiego z iedney, a OO. Kamedułów Bielańskich z drugiey strony stoiącego, Pana Franciszka Ziobrowskiego własnego, (ktorego mieszkańcem iest Ant: Fer: Ziobrowski, a to na satysfakcyią summy kapitalney 7099 Zlp. w monecie Pruskiey kurant z prowizyą po 5 od sta od dnia 29 Września 1806 r., należącey, oraz wyłożoney na reparacyią kwoty 105 Zlp. 1 gr. z mocy Wyroku Sądu Połubownego w ostatniey Instancyi w dniu 16 Marca 1817 r. na Franciszku Ziobrowskim Właścicielu kamienicy w zwyż opisaney w Staszowie Woiewództwie Sandomierskim Króles. Polskiem zamieszkałym przewiedzionego na rzecz i Osobę Ur. Ant: Ferd: Ziobro- Oby: dwóch Kraiowego, w Krakówie w zaięrym Domu mieszkaiącego—Protokuł zaięcia togoż Domu PP. Janowi Gralewskiemu Wóytowi Gminy II i Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu O. I W. M. Krakowa dnia 14 Sierpnia 1822 r. prawnie wręczonym, tenże Vol: III Księgi Zaięciów Aktów hypotecynych W. M. Kra. J. O. d. 17 Sierpnia 1822 r. na Karcie 423 Nro 80, a w Kancellaryi Pisarza Trybunału II. w Księdze trzeciey Zaięciów nieruchomości pod L. 97 od stronicy 855 do stronicy 860 dnia 26 Sierpnia 1822 r. w pisanym został. Sprzedarz tey Kamienicy popierać będzie W. Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy Ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. Do pierwszey publikacyi warunków licytacyi wyznacza się dzień 4 Października 1822 r. następne termina stosownie do Art. 702 K. P. S. na Audyencyi Trybunału I Inst: ustanowione będą.

W Krakowie dnia 26 Sierpnia 1822 r.

Kuliczkowski, Pisarz.